

LOOA Valdes atskaite

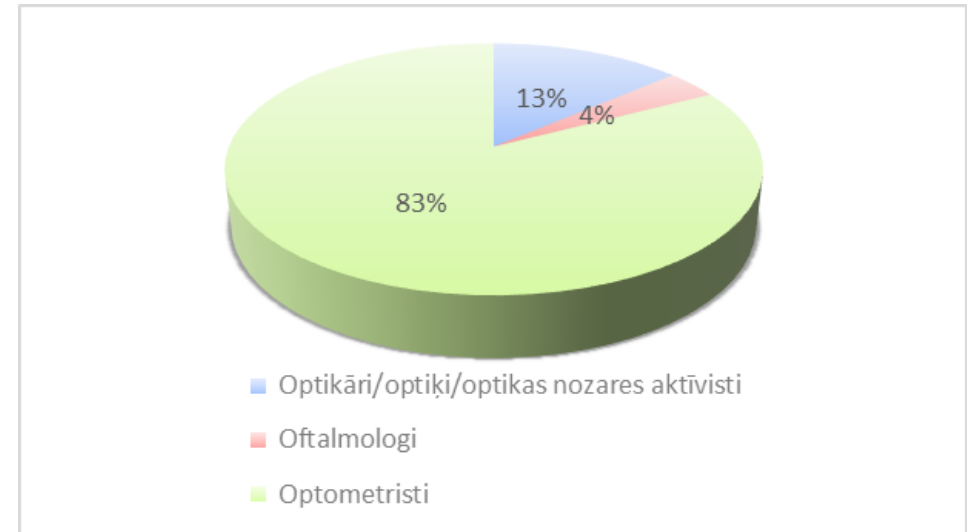
par 2024.gadu

23.03.2025.

Latvijas Optometristu un optiķu asociācija

Kopējais biedru skaits 294

- Iestājušies 25 biedri
- Dalību pārtraukuši 13 biedri

Biedrs organizācijās:

European Academy
of Optometry and Optics

500€/g

LĀPPOS

150€/g

European
Council of
Optometry
and Optics

1000€/g

Valdes darbība 2024.gadā

- Notikušas 9 valdes sēdes
- Saņemtas vairāk kā 30 vēstules no Latvijas valsts iestādēm (Veselības ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija, Ekonomikas ministrija, Zāļu valsts aģentūra, Nacionālais veselības dienests, LĀPPOS), ārvalstu institūcijām (EAOO, ECOO, Eiropas Komisija)
- Sagatavotas 17 vēstules (atbildes un pieprasījumi)
- Pie LOOA vērsušies
 - Privātpersonas – lūdzot brillju ekspertīzi,
 - Citu specialitāšu ārsta – pēc informācijas, kurp sūtīt smagus pacientus,
 - LOOA biedri – pēc informācijas par darbību Latvijā
 - Optometristi, kas strādā ārzemēs – pēc palīdzības iegūt izziņas, informāciju
 - Ārzemju optometristi, kas vēlas strādāt Latvijā – pēc informācijas
 - Latvijas Universitāte – pēc atbalsta zinātniski pētnieciskos Eiropas projektos
 - Juridiskas personas - ar lūgumu nolasīt izglītojošas lekcijas...

09.01.	20.02.	19.03.	16.04.	07.05.	11.06.	12.09.	10.10.	12.12.
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

ATGĀDINĀJUMS:

Visas Valdes sēdes ir atklātas visiem LOOA biedriem!

Kalendārā LOOA mājās lapā redzams nākošās Valdes sēdes datums

Pieteikšanās rakstot uz

loosociacija@gmail.com

Ko LOOA darīja 2024.gadā?

- Piedalījās **Sabiedrības veselības apakškomisijas sēdē** “Oftalmoloģijas aktualitātes”, atkārtoti aizstāvēt optometristu tiesības veikt bērnu redzes skrīninga
- Komentējusi MK.268 “Noteikumi par ārstniecības personu un studējošo, kuri apgūst pirmā vai otrā līmeņa profesionālās augstākās medicīniskās izglītības programmas, kompetenci ārstniecībā un šo personu teorētisko un praktisko zināšanu” grozījumiem, rūpējoties, lai aktualizējot noteikumus, netiktu izslēgti optometristi, kas studēja 4gadi bakalauru+1gadu profesionālo studiju programma
- Aktīvi paudusi viedokli projektā “Grozījumi par ārstniecības personu sertifikācijas kārtību”, uzstājot, lai optometristu sertifikācijas eksāmens tiktu apvienots ar izlaiduma kvalifikācijas eksāmenu, iestājoties pret ļoti īsu sertifikācijas/resertifikācijas laika noteikšanu, aizstāvēt specialists, kas atrodas bērnu kopšanas atvaļinājumos un atgādinot par mūsu speciālistiem, kas strādā Lielbritānijā, lai uz tiem attiecinātu tādus pašus noteikumus, kā uz Eiropas savienībā strādājošajiem.
- Iepazinās ar aktuālo informāciju un sniedza komentārus tēmās “Simulācijā balstītas izglītības attīstības stratēģija medicīnas un veselības aprūpes izglītībā Latvijā”, “Ēnu ekonomikas ierobežošanas plāns 2024.–2027. gadam”, “Par ārstniecības personu disciplināratbildību” u.c.

Īpašie projekti: Bērnu redzes skrīnings

LOOA pieprasīja NVD informāciju par 2023.gadā Latvijā veiktajām bērnu redzes pārbaudēm

Vecuma grupa	Profilaktiskās pārbaudes	Pārbaudes kopā	Prof. pārbaudes %	Bērni Latvijā	Pārbaudītie bērni %	Noskrīnētie bērni %
0-1	23,929	65,710	36%	33414	197%	72%
2	494	29,742	2%	17860	167%	3%
3	12,093	42,151	29%	19176	220%	63%
4	310	40,043	1%	19785	202%	2%
5	139	38,801	0%	21312	182%	1%
6	16,657	67,682	25%	22393	302%	74%
7	12,368	74,070	17%	22457	330%	55%
8-13	252	226,543	0%	114902	197%	0%
14-16	32	97,305	0%	63630	153%	0%
17-18	23	29,706	0%	37668	79%	0%
	66,297	711,753	9%	372597	191%	18%

LOOA pēc NVD pieprasījuma apkopoja un iesniedza informāciju par bērnu redzes pārbaudītājiem Eiropā

- Eiropā bērnu redzes uzraudzība tiek uzticēta optometristiem no 3 mēnešu vecuma. Pie oftalmologa nosūta tikai ar indikācijām un visus priekšlaikus dzimušos bērnus
- Plaši bērnu redzes skrīningā iesaistās ģimenes ārsts un māsa
- Tikai oftalmologs pārbaudi bērnus Lietuvā, Albānijā, Ķīnā...

Īpašie projekti: Optikas darbības noteikumi

ATBILDE no VM:

- Veselības ministrija atbalsta priekšlikumu par normatīvo aktu pilnveidošanu, vērtējot iekļaut atsevišķas prasības attiecībā uz optikas telpām.
- Ministru kabinets var izdot ārējus normatīvos aktus – noteikumus, ja likums Ministru kabinetu tam īpaši pilnvarojis un, ņemot vērā, ka šāds pilnvarojums Ārstniecības likumā nav paredzēts, tad prasības būtu iekļaujamas jau esošā normatīvajā regulējumā.
- Asociācijas sagatavotās redakcijas par prasībām optikas telpām atbilst Ministru kabineta 2009. gada 20. janvāra noteikumu Nr. 60 “Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām”
- Ņemot vērā minēto, Veselības ministrija, virzot kārtējos Noteikumu Nr. 60 grozījumus, izvērtēs atsevišķu prasību iekļaušanu attiecībā uz optikas telpām. Paredzams, ka Noteikumu Nr. 60 grozījumi varētu tikt virzīti 2025. gadā.

Īpašie projekti: **Optometristu kabineta reģistrēšana**

- 07.10.2024. VI vēstule
 - vairākas sūdzības par **optometristu pakalpojumu sniegšanu neregistrētās ārstniecības iestādēs**
 - gadījumos, kad uzņēmums, kurš sniedz redzes aprūpes pakalpojumus, tajā skaitā optikas veikals/salons, nodarbina kvalificētu optometristu un pakalpojumi tiek sniegti neregistrētā ārstniecības iestādē, tās ir normatīvo aktu prasībām neatbilstošas darbības – **neatļauta ārstniecība**
 - personas ar **optometrista izglītību nodarbināšana amatos ar citu nosaukumu**, piemēram, redzes speciālists, kurš veic amata aprakstā ietvertus Optometrista profesijas standartā noteiktos uzdevumus un pienākumus (t.sk. izpilda redzes refraktīvo un funkcionālo anomāliju diagnostiku, nozīmē, izgatavo un pielāgo optiskos redzes palīglīdzekļus), nav atbilstoša normatīvajam regulējumam
 - optikas veikalos/salonos izmantotās **iekārtas** - spraugas lampa, keratomets, tonometrs, ir medicīniskās ierīces, līdz ar ko ir **jāievēro** Ministru kabineta 2023.gada 15.augusta noteikumu **Nr.461 “Medicīnisko ierīču noteikumi”** (turpmāk – Noteikumi Nr.461) prasības

Īpašie projekti: Optometristu kabinetā reģistrēšana

➔ Tikšanās ar Veselības ministru un Veselības inspekcija ➔ juristu izstrādāti grozījumi MK.60, ieviešot punktu 3.14. “Prasības optometrista kabinetam”

- Optometrista kabinets var būt optikas telpās (nemainot telpu lietošanas kodu)
- Garderobe un uzgaidāmā telpa var būt optikā
- Tualete var būt optikas telpās vai publiskās telpās, kurās izvietota optika
- Vides pieejamībai un likumu ievērošanai ir jābūt!

Īpašie projekti: **Optometristu medicīnas tehnoloģijas**

IESNIEGUMS par korekcijām optometristu medicīnas tehnoloģijās:

- Redzes funkciju novērtēšanu var veikt **ārstniecības persona - optometrists (n114), kas apguvis medicīniskās tehnoloģijas lietošanai nepieciešamās zināšanas un iemaņas pamata vai tālākizglītības procesā. Studējošie, kas apgūst otrā līmeņa profesionālās kvalifikācijas studiju programmu optometrista kvalifikācijas iegūšanai, ārpus studiju programmas medicīnisko tehnoloģiju drīkst pielietot tiešā sertificētā optometrista uzraudzībā.**”

Uzmanību - Par receptu izrakstīšanas kārtību

- Nacionālais veselības dienests un farmaceiti nereti ir konstatējuši gadījumus, kad receptes pacientam ir izrakstījis, piemēram, optometrists, fizioterapeits un citas personas, kas atbilstoši normatīvajiem aktiem nav tiesīgi to darīt.
- Atbilstoši optometristu un fizioterapeitu profesijas standartos noteiktajām kompetencēm, šīm ārstniecības personām nav profesionālo zināšanu medikamentu izrakstīšanā. Attiecīgi optometristiem un fizioterapeitiem normatīvajā regulējumā nav dotas tiesības izrakstīt receptes, tai skaitā arī receptes uz noteikta parauga papīra veidlapas, līdz ar to aptiekas drīkst atprečot receptes, kuras ir izrakstījuši ārsti (arī zobārsti), ārsta palīgi, māšas un vecmātes. Pārējām ārstniecības personām nav tiesību izrakstīt receptes pacientiem.

LATVIJAS REPUBLIKA	
Sērija, Nr.	Svītru koda laukums
PARASTĀ RECEPTĒ	
E vai S veidlapas veids _____ (dienu, mēnesis, gads)	
Pacients (vārds, uzvārds)	
(personas kods/identifikācijas numurs/dzimšanas datums)	
(adrese/tālrunis)	
Ārstniecības iestāde	Ārstniecības persona
nosaukums, kods, adrese, tālrunis	vārds, uzvārds, specialitāte, personas kods/identifikators, papildu rakstzīmi
Diagnozes kods	
Izsniegto zāļu kods vai nosaukums	Rp.:
Daudzums	
Cena	
Apmaksa (kopā)	
Receptes noslēgšanas datums	ZĀLES ATLAUŠS AIZVIETOT
Izsniedza	Recepte derīga līdz _____
(kvalifikācija, paraksts)	Ārstniecības persona
Personīgais spiedogs	Personīgais spiedogs
	(paraksts)

LOOA Valdes priekšlikums:
piešķirt **Goda biedra** statusu

Linardam Kovaļevskim

BALSOJAM!

Paldies šodienas sponsoriem!

Un īpašs paldies **Vitoldam Grabovskim** un **Ivaram Lācim** par intelektuālo sponsorēšanu,
sagatavojot LOOA vēstures pārskatu: https://optometrija.lv/?page_id=1527